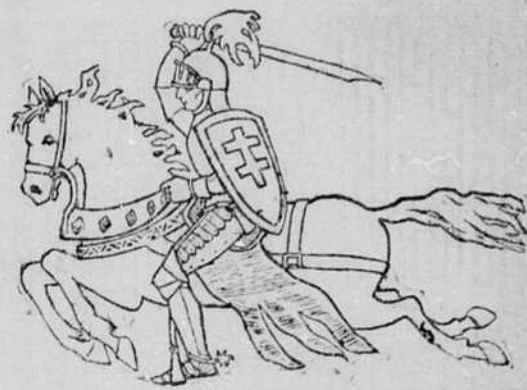

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., KETVERGAS, SAUSIO (January) 2 d. 1919m.

No. 1

Lietuvos Valdžia Apleidžia Vilnių.

Airija Artī Revoliucijos.

Laivas su 2,481
Kareivių Pavojuje.

Lenkija kariaus
su bolševikais.

LIETUVOS VALDŽIA AP- LEIDO VILNIŲ.

Londonas, Sausio 1 d. — Rusų bevielinio telgrafo žinios aprašytos čionai praneša, kad Lietuvos valdžia apleido Vilnių irapsistoję Kaune.

Pranešimas: „Jausdama, kad jos padėjimas (buvimas) yra pavojuje, Lietuvos buržuazinė valdžia persikėlė iš Vilniaus į Kauną. Ufa sostinė Baltosios gvardijos šioje pusėje Uralų, likusi paimta mūsų kareiviais utarnike. Tą pačią dieną miestas Sterlitamak, pietuose nuo Ufo, liko paimtas.“

AIRIJA ARTI REVOLIUCIJOS.

Londonas, Gruodžio 31 d. — New York Times Cable praneša, kad padėjimas Airijoje atrodo labai pavojingas tiems, kurie prisiziri gerai į politikos begį tos šalies ir galima tikėtis bile laiku visokių atsitikimų.

Septiniosdešimts trys Sinn Feinrių atstovai susirinko Dubline ir sutvers savo steigiamąjį susirinkimą.

Jie paskyrė prezidentą ir paskelbė neprigulmybę Airijos respublikos.

Steigiamasis susirinkimas pradės veikti tuojau. Bus pradoma sumažinti takus ir visiems bandymams surinkti imperialistiskus mokesčius priešinasi.

Misijos bus pasiųstos į užrubežinius valstijas ir elgsis kaip atskira valstija. Beabejonės, tas prives prie susidurimo su didele Anglijos kariūmene, kuri randasi dabar Airijoje. Jie yra prisirengę prie didelių aukų-gyvasių, jeigu kiltų mušis. Kada taktinių delegacijų susirinko taikos kongresas, jie pareikalaus, kad Airija būtų daleista kaip neprigulminga valstija taikos kongresan. Atrodo, kad Sinn Feineriai turi daug ginklų ir amunicijos, nes valdžia darė kratas ir suėmė daug ginklų.

Laibas M. P. ką tik sugrižęs iš Airijos šiandien pasakė:

„Jie neapkinčia mūsų tiek daug, kiek mes neapkinam“

Vokiečių tuose laikuose, kada jie metė bombas ant mūsų miestų ir užmušinėjo jureivius mūsų komercijinių laivų. Jie atvyrai pasakė man, kad jie ne bus užganėdintais niekom mažiaus, kaip tik pilna nepri gulmybe ir kad jie mirs už ją, jeigu tik bus reikalinga.“

Edward Shortt, vyriausis Airijos sekretorius pranešė šiadien:

„Ateinantieji šeši mėnesiai nusvers kaip Airijos klausimas bus išrištas ramiai, ar kruvinai. Sinn Feineriai turi progą parodyti savo gabumą. Sveikas protas, šaltas veikimas yra dabar svarbiausi dalykai Airijai. Mes ne pavelsime nei kokiai dideliai speikai paimti kontrolę situacijos.“

LAIVAS SU 2,481 KAREIVIŲ PAVOJUJE.

New York, Sausio 1 d. — Suvienuytų Valstijų transportinis laivas Northern Pacific, ant kurio randasi 2,481 Amerikos kareivis, iš kurių 1,671 yra sužeisti užvažiuo ant smelių anksti šį rytą tarp Point of Woods ir Fire Island ir jam grėsia didelis pavojus.

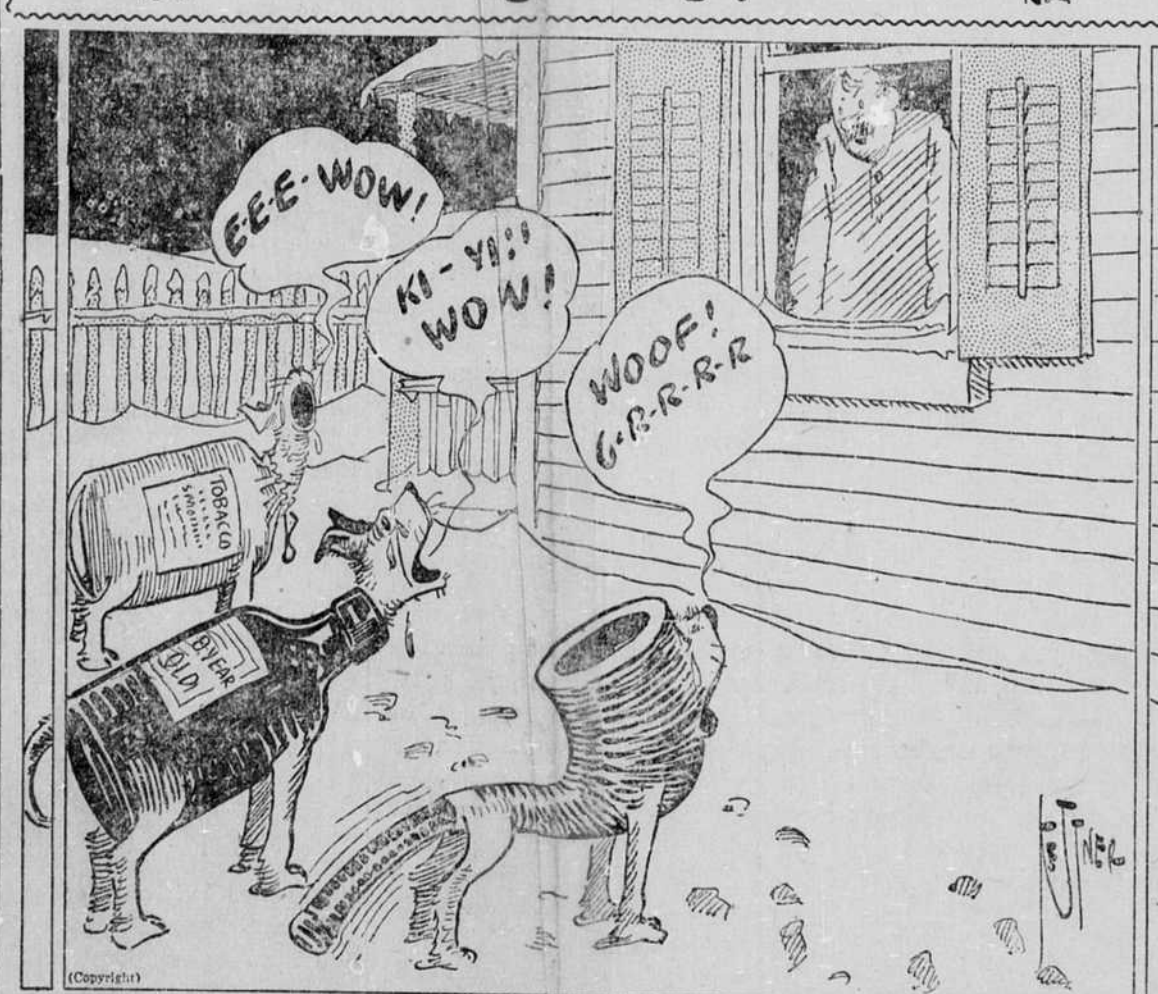
Pageiba suteikti kareiviams laėra galima, nes didelė audra ir jokiū būdu negalima prie to laivo prisiartinti. Apie laivą randasi daug kariškų laivų ir naikintojų, bet pagalbos suteikti: negali. Visi prisirengimai, kokie tik yra galimi, daroma, kad nedaleidus prie nelaimingo atsitikimo.

LENKAI KARIAUS PRIŠ BOLŠEVIKUS.

Varšava, Gruodžio 31 d. — Associated Press praneša, kad Lenkija rengiasi prie militariškos kompanijos prieš bolševikus, Rusinus ir Ukrainiečius. Bolševikai savo žengimu pirmyn privetę lenkus griebtis už ginklų. Bolševikai žengia pirmyn paskui Vokiečių Hoffmano armija, kuri traukiasi atgal.

Vokiečiai, sulys žinių, ap- laikytų čionai, pavelyna bolševikams žengti pirmyn, tuom

Vėl atgal Sugrįžote?

pačiu laiku daro visokias klutis lenkams.

Kaip pranešama tai bolševikai yra gerai apginkluoti ir aprėdyti. Pskove, kur jiems buvo padarytas pasipriešinimas, jie surengė skerdynes.

Taipgi pranešama, kad bolševikai siūnia kariūmenę užimti Baltiko portus Liepoją ir Rygą.

Mušiai tarp lenkų ir rusinų kilo keliose vietose, ypatingai Ravaruskoje, Galicijoje, kur apie 200 Rusinų liko užmušta.

NAUJA ITALIJAI PASKOLA.

Washingtonas, Gruodžio 31 d. — Šiadien Italija gavo iš Suvienuytų Valstijų naują paskolą \$100,000,000; ši paskola su pirmiais padarytomis paskolomis Italijai sudaro 1,310,000,000 ir visiems talkininkams 8,585,523,702.

MAIŠTAI BUCHARESTE.

Varšava, Gruodžio 31 d. — Oficiališkas pranešimas aprašytas iš Bucharosto praneša, kad bolševikų organizacijos su pagalba Rusų anarchistų ir Bucharosto revoliucionierių surengė demonstraciją Bucharoste ir bandė pereiti į vieną iš svarbiausių vietų. Revoliucionieriai pradėjo šaudyti į kareivius, kurie saugoja tą gatvę. Kareiviai atsakė šuviais ir kaipo pasekmes mušio 6 ypotos užmuštos ir 15 sužeista. Vadai šos demonstracijos suareštuoti.

DAUG JUREIVIŲ ŽUVO.

Londonas, Sausio 1 d. — Du šimtai septiniosdešimts jureivių šiandien prigerė, kada Anglijos jachta Yolaire užšoko ant akmenų netoli Stornoway, Škotijoje, ir nuskendo. Iš viso ant Jachtos buvo 300 jureivių ir tik 30 išsigelbėjo. Visi jachtos aficerai ir igula žuvo.

UKININIAI PRIEŠINASI BOLŠEVIKAMS.

Varšava, Gruodžio 31 d. — Korespondentas laikraščio Journal Retrograde praneša, kad ukininkai Maskvos apskričio suteikia daug baimės Leninui.

Pradžioje gruodžio mėnesio ukininkai atvyrai sukilo ir užėmė čielą sąvaitę pakol jie likosi numalinti. Bolševikų raudonoji gvardija sulaužė jų pasipriešinimą su dideliu žiaurumu.

Ukininkai buvo blogai apsiginklavę ir buvo priversti pasiduoti. Daugelis kaimų likosi sunaikinti artilerijos ir daug ukininkų užmušta.

Ukininkai, korespondentas priduria, nors ir daug nukentėjo, bet laikia progos, kad duoti pasipriešinimą bolševikams.

SLAVAI IR ITALAI ARTI KARŠ.

Varšava, Gruodžio 31 d. — Pranešimas iš Laibach per Šveicariją sako:

„Demobilizacija pietinės slavų armijos, kuri jau buvo pradedėjusi, liko sustabdyta. Bi jomasi, kad italų kariūmenė ją Bucharoste ir bandė pereiti į vieną iš svarbiausių vietų. Revoliucionieriai pradėjo šaudyti į kareivius, kurie saugoja tą gatvę. Kareiviai atsakė šuviais ir kaipo pasekmes mušio 6 ypotos užmuštos ir 15 sužeista. Vadai šos demonstracijos suareštuoti.“

EISNER PRIŠ EBERTĄ.

Varšava, Gruodžio 31 d. — Žinios į laikraštį Petit Parisian praneša, kad Kurt Eisner, premieras Bavarijos, prisidėjo prie neprigulmingų socialistų prieš Friedrich Ebertą, Vokietijos premierą.

LENKAI POZNANIUJE.

Basie, Gruodžio 31 d. — Vorwaerts praneša, kad miestas Pozen (Poznaniuje) yra lenkų rankose. Jie nuginklavo vokiečius aficerus ir kareivius ir daugelį jų, po tardymų kariškame teisme, sušaudė.

Lenkai po karštos kovos su vokiečiais užėmė mieste krasos ir telegrafo ofisus.

Vokietijos provinciali valdininkai reikalauja militarės peggelbos, kad atsiginus nuo lenkų.

Taipgi pranešama, kad ne kurie provinciali miestai linksta prie Lenkijos ir net miesto Poznaniaus darbininkų ir kareivių taryba apsisakė prisidėsianti prie Lenkijos.

Vėliausios žinios iš Berlio praneša, kad lenkai užėmė Poznanių surengė žydų pogromus, laike kurių 30 žydų liko užmušta ir daug sužeista.

Žydų senagoga irgi liko sunaikinta.

Berlio laikraščiai aprašinėdami mušį tarp Vokiečių ir Lenkų Poznaniuje primėta lenkams, kad jie užpildinėja ramius miesto gyventojus vokiečius ant gatvių ir apiplesia juos ir kad jų namai ir dirbtuves liko išvogtos.

ANGLIJA PALIUOSAVO SINN FEINERIŲ VADĄ.

Londonas, Gruodžio 31 d. — Count Plunkett, vienas iš Sinn Feinierių Londono išrinktų paskutiniuose rinkimuose parlamentan likosi paliuosavotais iš kalėjimo. Tikimasi, kad visi internuoti Anglijos Sinn Feineriai bus paliuosuoti preitu laiku.

ŠVEDAI ISSODINTI ESTONIJOJ.

Stockholmas, Sausio 1 d. — Švedų liuosnorių kareiviai liko išsodinti Estonijoje, sulys išleisto pranešimo.

REVOLIUCIJA VARŠAVOJE.

Varšava, Gruodžio 30 d. — 47 ypotos užmušta miesto gatvėse, susirėmimuose tarp tautinės gvardijos ir revoliucionierių. Raudonieji darė dides demonstracijas, reikalaudami paliuosavimo uždarytų kalėjiman keleto bolševikų.

Mieste apskelbta karės stovis. Miestą saugoja naujai suorganizuota tautinė gvardija ir miesto sargyba. Taipgi Varšavos priemiesčiuose manevruoja gan skaitlinga kavalerija ir artilerija, kas tikimasi, sulauks bolševikus nuo kesimosi paimti valdžią i savo rankas.

STREIKUOJA NEW YORKO PATARNAUTOJAI.

New Yorkas, gruodžio 31 d. — Nežiurint, kad miesto majoras išdavė apie 150 didžiųjų hotelių ir restoranų savininkams leidimą laikyti visą naktį atdarais savo įstaigas Naujų Metų vakare, jie negalės pasinaudoti tais leidimais, nes Tarptautiška Federacija Hotelių Patarnautojų pranešė šiadien popiet, kad 1,500 patarnautojų streikuoja ir 5,000 daugiaus bus pašaukta ant streiko šį vakarą, jeigu savininkai viešbučių ir valgyklų nesutiks užganėdinti jų reikalavimą pakelti užmokesį.

SPARTAKAI ORGANIZUOJA DARBO PARTIJĄ.

Kopenhagenas, Gruodžio 31 d. — Kongresas spartakų grupes, kuris laiko savo sesiją Berline, išnešė rezoliuciją, kurioje užreikšė, kad „tikras proletaras neturi turėti nieko bendro su neprigulmingais socialistais.“ Taipgi liko nutarta suorganizuoti naują partiją vardu Komunistiška Darbo Partija Vokietijos Spartakų Šakos.

KRITIŠKAS PADĖJIMAS POZNANIUJE.

Kopenhagenas, gruodžio 31 d. — Berlio laikraštis Vorwaerts praneša, kad padėjimas Poznaniuje labai kritiškas. Vokietijos valdžios buvo prašyta, kad ji pasiųstų tenai kariūmenę.

Herr Lansberg, sekretorius dailės ir literatūros Eberto kabinete, išvažiavo Poznaniun pradėti derybas su lenkais.

PAKELS MOKESTĮ.

Washingtonas, gruodžio 31 d. — Vyriausis telegrafų užziurėtojas Burleson pranešė šiadien, kad pradėdant nuo Naujų Metų, tai yra nuo sausio 1 d. 1919 m. bus pakelta užmokestis darbininkams visų departamentų telegrafiškos sistemos, kurie randasi valdžios kontrolėje, išskiriant išnešiotuos.

Darbininkai, kurie išbuvo amnystėje daugiaus metus ir pusę gaus pakelimą algos ant 10 procentų ir kurie istarnavo mažiaus negu metus ir pusę gaus 5 procentus.

ADMIROLAS KOLCHAK NUŽUDYTAS.

Tokio, Japonija, Sausio 1 d. — Žinios iš Sibiro praneša, kad admirolas Kolchak liko nužudytas politiskų priešių.

NAUJA BOLŠEVIKŲ RESPUBLIKA.

Londonas, gruodžio 31 d. — Pranešama, kad Silezija pasiskelbė bolševikiška respublika. Betvarkės kilo visoje Silezijoje, panašios į rusų bolševikų betvarkes.

Žinios iš Berlio praneša i laikraštį Mail, kad lauko maršalas Hindenburg pasiuntė telegramą Vokietijos industriališkiems didžiunams, kurioje praneša, kad jis parems, jeigu Anglija užims Berliną.

WILSONAS GRIŽTA FRANCUZIJOJ.

Dover, Anglija, gruodžio 31 d. — Prezidentas Wilsonas ir jo partija išplaukė iš Dover į Calais 11:20 šį rytą.

Prieš apleisiant Angliją, Prezidentas Wilsonas pasiuntė telegramą karaliai Jurgiui, kurioje išreiškia širdinga padėka už taip malonų priėmimą ir linkėdamas Anglijos žmonėms Laimingų Naujų Metų.

NEIŠPILDE LENKIJOS ULTIMATUMO.

Londonas, gruodžio 31 d. — Žinios iš Varšavos i laikraštį Mail praneša, kad Vokietija atsisakė išpildyti lenkų reikalavimą, kad būtų pavelyta lenkų kareiviams vartoti geležinkelius nuo Lenkijos rubežiaus iki Vilniaus. Berlio valdžia pamatavo tuomi atsisakymą, kad reikalingas tuom talkininkų sutikimas. Tuom pačiu laiku vokiečiai pareikalavo, kad Lenkija pavelytų vartoti savus geležinkelius vokiečių kareiviams, kurie grįžta iš Rusijos. Jeigu Lenkija ant to nesutiktų, tai 100,000 vokiečiai bus priversti pereiti per visą Lenkiją.

Lenkai ant to sutiko, su išlyga, kad vokiečiai bus nuginkluoti. Berlinas nieko neatsakė ant lenkų išlygų.

NORI PAIMTI KIEVĄ.

Konstantinopolis, gruodžio 31 d. — Žinios iš Odessos aprašytos čionai praneša, kad rusų liuosnorių armija ir francų kariūmenė žengia pirmyn iš Rumunijos per Bessarabiją, prie Kievo, Ukrainos sostinės. Tikslas tų kariūmenių yra paimti savo kontrolėn geležinkelį tarp Odessos ir Kievo iš separatistų ir užimti Kievą.

ANGLAI UŽĖMĖ BATUM.

Konstantinopolis. Gruodžio 31 d. — Pranešama, kad Anglai užėmė Batum ir kad talkininkų kariūmenė kontroliuoja visus Juoduju jurių pakraščius.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4297
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1922, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.

EDITOR, B. K. BALUTIS.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.85
In Chicago, by carrier —	
One copy	1.02
Per week	.12
Per month	.55
In the United States, by mail —	
One year	\$5.00
Six months	3.00
Three months	1.65
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

"Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedidelius.
Laidėjai: Lietuva, Dienraščio Benrovi. Redaktorius:
Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
cijoms:

Lithuanian Publishing Co.
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephone: Boulevard 4250

Prenumeratos kaina apgaraminam skyriuje. Apgar-
aminam kaina suteikiama perkeliamas.

Priėjusi Redakcijon ir nesumadot rankrašciai gra-
zinami atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujama.
Rankraštį Redakcijon stundant, ir kuomet grąžinimo ie-
šos prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgaraminam ir kitokio biznio reika-
lais reik kreiptis laiškais į Dienraščio Administraciją.
Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti
Dienraščio Redakcijon vardu.

Jokl raštai, be pavaldimo rašėjo tikro vardo-pravar-
dės (apart slapyvardės) ir adreso, negali būti sunaudoti.

Asmeniška Redakcijon galima matyti nuo 11:30 iki
12:15 išryto ir nuo 5:30 iki 6 vakare.

Nauji Metai.

Siuosmet pradėdame Naujus Metus tokiu
momentu, kuomet didieji pasaulio nuotikiai
nustumia antrą eilę visas mintis apie mūsų
privatinius reikalus. Vadovaujanti visų min-
tis šiandien yra ne tik, kas bus su manim, su
tavinu, su juo, bet kas bus su tantomis, su pa-
sauliu, su žmonija, kuri tik-ką užbaigė dar
istorijoj negirdėtą kruviną dramą.

Drauge su tuo lietuviai pirmą eilę sta-
to ir klausimą: kas bus su Lietuva? Ar ji
gys sau laisvę ir nepriegulnybę; ar lietuvių,
ligus amžius vergavę svetinioms tautomis, liks
pagalios laisvais žmonėmis?

Ir mūsų visų nuosirdus vėlimai, yra
neabejotini: kiekvienas lietuvis, pradėdant
šiuos Naujus Metus, iš gilumos savo širdies
trokšta ir vėlija, idant amžių svajonės, karš-
čiausi lietuvių pageidavimai įvyktų—idant Lie-
tuvą pagalios taptų laisva.

Taip kiekvienam kalba jo širdis. Bet gy-
venime, praktiškam gyvenime, širdis pati vie-
na yra menkas veiksnys mūsų pageidavimų
ispildyme. Ji pageidavimus tik pagimdo, su-
kelia. Jų pravedimui, jų įkūnimui reikalingas
kitas veiksnys. Juo yra protas, be kurio
pagalbos visi širdingiausi mūsų vėlimai pa-
silieka tikrai vėlimais—tuščiais, lengvais ve-
limais, kuriuos ryt-poryt gyvenimo vėjas iš-
nešioja išsklaido "ant keturių vėjų."

Štai kodėl, pradėdami šiuos Naujus Me-
tus neabejotinai geriausiais ir širdingiausiais
vėlimais, nepamirškime pasikviesti ir tą di-
dį "meisterį" po kurio vadovystės mūsų troš-
kimai ir mūsų vėlimai galės tikrai išsipildyti.

Kalbant apie mūsų viešuosius reikalus,
apie pat didžiausius pereinamųjų metų
pageidavimus—čia turime omenyje ligavimą
Lietuvai laisvės,—turime prisipažinti, kad per-
nai Amerikos lietuvių parodė nemažai savo
širdies, savo gerų vėlimų ir troškimų. Bet
kad jie visuomet būtų būvę vadovaujami pro-
tu, to negalime pasakyti. Amerikos lietuvių,
per savo siaurą partiją ir dar siauresnius
savo partijų vadus, tankiai parodė kaip tik
didelę stoką protą. Net ir pat paskutines se-
nų metų dienas jie užbaigė negražiais partiji-
niais nesupratimais, ginčais ir peštynėmis.

Širdingumo, gerų norų ir gerų vėlimų
link Lietuvos nei vieniems, nei kitiems ne-
stokavo. Vadinais stokavo rimto apsisvars-
tymo, stokavo proto vadovystės.

Taigi, pradėdami Naujus Metus su nau-
jais norais ir naujais vėlimais, nepalikime
tos senos ydos, per kurią išsiverčia ir didžiau-
si, kupiniausi gerų norų vėžimai.

Šimtmečio Progresas.

Atskirų žmonių gyvenime šimtas metų
yra didelis laiko gabalas. Tautos, arba pa-
saulio gyvenime šimtas metų nereikia nei
tik, kiek viena diena žmogaus gyvenime. Jis
yra tik vienas laiptas begalinės laiko kopė-
čiose.

Paskutinis šimtmetis tačiau yra didelis
laiptas. Žmonijos progresas padarė milžiniš-
ką žingsnį pirmyn, neatsižvelgiant nei į kru-
viną paskutinių keturių metų skerdynę. Mo-
kyti vyrai prirašė šimtus, tūkstančius tomų
knygų, kuriose galima rasti tinkamus šios
monijos paaiškinimus, prirodinėjimus ir pa-
tvirtinimus.

Butų bergždžias, nes negalimas, darbas
juos čia išskaitliuoti. Pakaks vieno tik pa-
vyzdžio, kuris bus trumpas, aiškus ir neužgin-
cinamas.

Šimtas ir pora metų atgal, nuvertus di-
džiojo karvedžio Napolėno galybę, susirinko
Vienoje kongresas, kuris nustatė visos Euro-
pos, jos tautų, jos žmonių likimą. Tai buvo
didis susirinkimas. Jame dalyvavo: Rusijos
Imperatorius Aleksandras I, Prusijos kara-
lius Fridrikas Vilhelmas; Austriją atstovavo
gaifras Metternichas, Angliją—lordas Castle-
reagh, Francuziją—kunigaikštis Talleyrand.
Šitie imperatoriai, karaliai, grafai, lordai ir
kunigaikščiai nusprendė Europos likimą.

Šiandien Paryžiaus priemiestyj Versailles
renkasi kitas kongresas, daug didesnis už aną
Vienos kongresą. Jis spres ne apie vienos
Europos, bet apie viso pasaulio ir visų jo tau-
tų likimą. Kas jame vadovauja? Ne impera-
toriai, ne karaliai, ne lordai ir grafai, bet
vyrai "žemo gimimo"—vyrai, paeinantieji iš
paprastų žmonių: premieras Lloyd George,
pirmiausias buvusis paprastu advokatu; Francu-
zijos premieras Clemenceau, laikraščio redak-
torius, ir Amerikos Prezidentas Wilsonas, pa-
prasto universiteto paprastas profesorius. Šie
"žmonių vaikai" šiandien sprendžia apie visos
žmonijos likimą ir galvoją apie budus, kurie
pasaulį padarytų geresne, malonesne, sauges-
ne vieta žmonėms gyventi.

Skirtumas tarp Vienos kongreso vado-
vų ir Versailles kongreso lyderių gal geriausias
negu bile kas kitas parodo milžinišką didumą
to laipto progresą, kurį žmonija per paskutinį
šimtmetį padarė.

Pasiskubinkit su Žirklėmis.

Karė užsibaigė. Žmonija mano turėsan-
tį progą pasilsėti,—progą, kurios ji gerai už-
sitarnavo.

Ar turės? Pranašauti yra nedėkingas
darbas. O vienok mes nesidriovėtum prana-
šauti, kad jeigu apinasris nebus greitai už-
mautas, Europa netrukus ir vėl turės karę,
kurį šiuo sykiu išsiauks ne teutonai,—bet
lenkai.

Faktiškai jau dabar Lenkija veda ant sa-
vo loono kurlapio karę—ir ne vieną, bet čie-
las tris, ar keturias: su ukrainiečiais, su ven-
grais ir su vokiečiais. Dėl Lietuvos reikalų,
Lenkija jau paskelbė ultimatumą ir turi pri-
rėngusi armiją, kuri turi užimti Vilnių.

Ir Lenkija nemano "bovytis." Jos val-
džia, kaip praneša telegramai, paskelbė mobi-
lizaciją visų tinkamų ginklų vyrų, pradėdant
nuo 18 metų, kas esą duotų Lenkijai armiją
iš apie pusantro milijono vyrų.

Kam? Kas jai grąšina? Išskyrus gau-
są bolševikų, kurie iki šiolie dar nei neturi
kontakto (susijimo) su Lenkijos rube-
žiais, Lenkijai niekas negrąšia iki tam laip-
niui, kad reikėtų tokios armijos. Juk taikos
konferencija ir be lenkų armijos nuspręs, kas
Lenkijai priklauso. Tautų apsisprendimo prin-
cipas, už kurį ir lenkai sakėsi taip karštai sto-
vi, gali išrišti Lenkijos rubežius be lašo krau-
jo praliejimo.

Bet kaip sykis tame ir yra visa paslap-
tis, kad lenkai į tautų apsisprendimą netiki.
Jie jau patys pradėjo rusius Galicijoje, ukra-
iniečius Cholme, vokiečius Vakarinię Prusi-
ją, čekius Sileziją "apspresti"—kardu.

Tos pačios progos jie dabar jieško ir
"apsprendimui" Vilniaus bei kitų Lietuvos
plotų.

Jau naujas lenkų imperializmas dar nesu-
spėjo plunksnomis apaugti, bet jo jau dabar ro-
domi nagai nepaliekia abejonės, kad naujas
aukštukas, jeigu išaugs, priklausys prie "dra-
šėžnyjų" kraujagėringų kategorijos.

Pasiskubinkit su aštriomis žirklėmis, kol
dar nagai jaunūčiai ir snapas neužsilens!
Ir stiprios kletkos neužmirškite! Kitaip pauk-
stukas pridirs pusėtino "trubelio."

Žmonių Pasakos apie šią Karę.

R. S. Karpavičius.

Daugybės pasakų švaistos tar-
pe žmonių, kurias vieni adina
išmislais, kiti joms labai tiki. Di-
žiausią domą atkreipė save
tikybinės pasakos, esančios (ar
buvusios) veikmėje ir su dide-
liu šventumu palaikomos.

Sios pastarosios pasakos su-
kėlė už ir prieš save daugybę
ginčų. Persakyti visas ir bent
dalį jų pasakų tuo tarpu nebus
vietos; tiek galima pasakyti, kad
didžiojoje jos—religijos pasaka-
—yra būvę faktai, tik iškraip-
tytos pagal tuolaikinių žmonių
pazūras ir patį atsitikimą.

Suminėsiu keletą setimų ir
taipgi lietuviškų pasakų-pada-
vimų, susibūrusių ant šios tik k-
pasibaigusios visavietės karės.
Liaudis,—neskiriant jį į tautas,
—turi nuo įvairių lakų užsilik-
čius padavimus—pasakas, ku-
rios bando lemti ateičiai iš atsi-
buvusio kokio nors svarbaus
prietikio. Bet vėliau tik tuos
lėmimus turime pasistūsti at-
skiroms žmonių grupėms,—čia
tautomis. Taigi, tos tautos, su-
tikusios k- tokio sniaus, per-
leisusios tą atsitikimą pasaka-
tolyn į savo ainius, pasakė, "kad
tada buvo taip, tai tuo to prieis-
taip."

I.

Upelis Žemaitijoje-Lietuvoje.

Štai pirmiausia mes susitinka-
me su viena tokią pasaka apie
mažą upelį Žemaitijoje, ir kuri
žiūrėdami žemaičiai su įsitikini-
mu kalbėjo apie piskelimą Lie-
tuvos—"įsteigs savo valstiją, už
kurią didesnės ir puikesnės ant
žemės nėra būvę."

Mūsų tarpe nėra populiariška
knyga "Mythai, pasakos ir Le-
gendos Žiamaicių," išleista 1897
metais (D-ro J. Štupo vertimas).
tas pasakas lietuvių tarpe surin-
ko Dr. Edm. Vckenstedt. Jau
21 metai sukako nuo to, kaip ta
knyga lietuvių tarpe randasi, bet
ar prisiminę lietuvių iš jos nors
sykį tą, ką aš čia suminėsiu?—
Rodos, niekas nei nematė jų visų
pranašavimų, kurie lietuvių tar-
pe buvo nuo daugybės metų su-
sispietę apie vieną bendrą dalyką
— Lietuvos valstybės atgimimą.
Dabar Lietuva jau prisikelia: tos
pasakos pildosi.

Kaip pamatyte, puolus Lietu-
vos valstybei, lemačiai-lietuvių
nenušiminė; jie kalbėjo su vilčia,
kad jų "karalius kada-nors pri-
sikels," "jis ne mirė," "jis išlisis
po kalnų su savo karė-viais."

Ve kaip žemaičiai, Lietuvai nu-
silpus, išsiprindavo jos atbudi-
mą.

"Karalius Žemaičių bėda su
savais vajokais viename kalne pas-
Kretingą—skaitome tame pado-
vime.— Pro kalną teka upelis.
Kada tasai bus išdžiūvęs, pakils
baisi karė; mūsų tiek kraujo
bus pralietas, jog visas upelis pa-
pluks kraujais. Žemaičiai šitame
mušyje pateks aršiausį suspaui-
dimą. Bet kada jų bėda bus
karalius žemaičių iš jo išels lau-
kan, prigėlės savo vadais pri-
spaustiesiems ir vės žemaičių ka-
riūmenę į perga" (pusl. 95-as).

Kasgi būtų tokio, jei šitokių
punktų butume minėtoje knygoje
paskaitę prieš šią karę? Nieko.
Išskyrus tik pastokas. Penki me-
tai atgal, minimi apie baisią ka-
rę, nebutume nei įsivaizdę, kad
sviete tokia galėjo būti. Tačiau
dabar aišku: kaip buvo, ji buvo
didžiausia ir baisiausia, lietuvių
joje nukentė visapusiškai: lietu-
viai buvo po karės ugnimi porą
atvėję Lietuvijoje; žmonės tenai
kentė didžiausį prispaidimą nuo
rusų ir vokiečių kariškos val-
džios, jie perkentėjo didžiausius
negeroves; lietuvių taipgi krito
nuo kulkų, išstatyti mūsų linijo-
se; dar-gi lietuvių, visai neti-
kėtai, pajuto kitą prievartą—citi
į svetimą kraštą mūstius už kitų
reikalus. Visur lietuvių juto di-
džiausią iš didžiausių bėdų.

Atmename, karė kilo 1914 me-
tais, vidurvasaryj. Karė tuo ap-
ėmė visą pasaulį; ugnyje buvo ir
Rytai ir Vakarai, ir Pietai ir

Siauriai; vanduo, žemė ir oras
buvo karės stovyje.—Ar nėra tai
karė, apie kurią žemaičiai sakė:
"pakils baisi karė." Bet ir teisy-
bė,—karė prasidėjo tuo laiku,
kaip tasai pasakiskias žemaitijoje
upelukas buvo išdžiūvęs—tai bu-
vo vidurys vasaros, o upelukai
nedaug ima išdžiūti. Tuoju užėjo
ant Lietuvos didžioji karės aud-
ra, didžiausias prispaidimas, ta-
po pralietas žemaičių kraujas, jų
kraujų papluko ne tik tasai upe-
lis, bet ir Nemunas!

Kasgi atsitiko?—Nagi tas, kad
didžiū didžiausios bėdos laiku
"atsidarė kalnas" ir išėjo iš jo
žemaičiai-lietuvių su narsiais sa-
vo vadais, vadovaujami vieno
karaliaus—bendros Lietuvos Lai-
svės mintis! Jie išėjo į kovą—
jie deda pastengas ir turi viltį
šiandien, kad Lietuva atbus,
atgims, atsistos vėl ant savo ko-
jų—tada tai bus vėl atstatyta
"Lietuvos Valstija," kuri lietu-
viams bus puikesnė už visas ki-
tas valstijas ant žemės!

Kalnas—ką tai reikėtų? Tai
yra Lietuvos nelaisvė: po Lie-
tuvos puolimo, jai patekus į sve-
timas ankras, ant Lietuvos už-
dėta sunki našta,—kuri tai ir iš-
rodė senovės žemaičiams kalnų,
paspaudusių po saviu žemai-
čių-lietuvių ir jų "karalių" val-
dovą—tautiškąją dvasią. Bet
štai—puola Rusijos galybė ir
drąsiai lietuvių įjengia kovon
su savo priešais—prispaudėjais,
reikalaudami sau liuosybės.
Dabar jau mums žinoma, kaip
toli lietuvių nužengė, iš po "kal-
no" išėjo, o to jų žengimo nie-
kas sulaukyti negalės! Lietuviai
atgaus savo šalį laisvę ir nepri-
egulnybę ir padabins ją puikes-
ne už puikiąsias žemės tautas.

II

Apie karalių žemaičių toje
knygoje yra daugiau padavimų.
Vieni yra gan keisti, kiti nuro-
do tą pačią išvadą, kaip ir vir-
šuje suminėta. Keista tik tas,
kad ir vokiečių pasaka apie jų
saralių Fridriką Rudabardį
(Barbarosą) yra panaši vienai
lietuvių-žemaičių pasakai, kurio-
je skaitome sekančiai:

"Karalius Žemaičių miega vie-
name kalne, jo barzda apaugo
jam šimtą sykių apie kuną. Ka-
da karaliaus barzda bus apsiu-
kusi dar šimtą kartų, kar-lius
pabus iš snudurio, išeis iš kalno
ir liuos neprietelius Žemaičių."

Galime dabar drąsiai pasaky-
ti, kad jau žemaičių karaliaus
barzda sukasi aplinkui jį pasku-
tinio šimto paskutinį sykių,—nes
jau aiškiai matome, kad mes
tuoj pergalėsime visus savo prie-
šus.

Toliaus užtinkam šitokių punktų:
"Tarp Kretingos ir Kartinos
yra maži krumai, ten, sako, ka-
ralius žemaičių galą gavęs su
raiteliu. turtu.—Apie vidurhaktį
negyvi karžygiai išeis iš savo
kapo ir mankosi kovoje. Vajo-
kai yra liepsnoti pavidalai, ka-
ralius bėda baltai apsirėngęs, jis
raitas joja ant balto žirgo. Ka-
da diegorius išmuša vieną, ka-
ralius ir vajokai vėl atsijėska
savo kapus, sukaudami.—Ura! ir
balsiai reikandami: Veikia laikas
išsipildys, kada mes ir vėl pa-
reismės!"

Žemaitė—mergina yra užtik-
si tą kalną, kur žemaičių kara-
lius būna. "Mergina patėmijo
duris, kurių ji niekad pirma ne-
buvo mačiusi; kada ji buvo du-
ris pravėrusi, ji išvydo prieš
savo ausinį palocių, į kurį ir
inėjo." Bet jai tenai išbuvęs
50 metų, rodės, jog tik diena-
kitą—taip buvo gerai. Kuomet
sugrįžo į savo kaimą, tą mer-
gina net nepažino savo žmoniu...

Žemaičių karalius mytiškis
"vajokai," apie kuriuos toliaus
pasakoje kalbama, yra visur:
apie Plunge, apie Plotelius, apie
Kavariją, apie Vilnių, apie Kan-
ną, Suvalkijoje ir net Ameriko-
je: tai vis yra lietuvių, pasiren-
tai ir dirbą. Tėvynės atpirk-
mui-paliuosavimui iš vergijos, iš-
gavimui jai laisvės.

Kaip Jis Kareje Buvo.

Rašo A. Lemontas.

(Pabaiga)

Du Sykiu Gazais Užnuodintas

Budami šiame sektoriuje,
mes niekada neisibudavom la-
bai ilgai vienoj vietoj. Visa-
dos mainais eidavom iš fron-
tinės linijos į paramos lini-
ją (užpakalį, tuojaus už
fronto linijos), arba į rezerv-
vos liniją, ir vėl atgal į fron-
tinę liniją. Balandžio 13 d.
vokiečiai pradėjo mus bom-
barduoti, ir tą dieną aš ga-
vau gazais užsinuodinti, bet
tik po keturių dienų aš tapau
perkeltas į ligonbutį vienam
miestelyj, kurio vardo aš ne-
atmenu. Čia aš išsėjau per
10 ar 12 dienų, pakol nepagi-
jau.

Po to aš sugrįžau prie sa-
vo "kompanijos," esančios
truputį arčiau Verduno, kur
mūsų "darbas" buvo toks pat,
kaip ir pirmesniais sektore.

Vieną dieną, grįždamas nuo
forposto tarp mūsų lini-
jų miestelyj vardu Haudio-
mont, keletas bombų nukri-
to keletą šimtų pėdų atstu nuo
manęs. Tai buvo gazinės bom-
bos ir gazai iš jų, matomai,
mane užgavo, nes vienatinis
dalykas, kurį aš po to atmenu,
buvo tas, kad aš guliu savo
"lovoj" požeminiame kamba-
ryj. Kadangi aš jau pirmiaus
buvau vieną sykį gazais už-
nuodintas, tai šiuo sykiu ga-
zai mane greitai ir smarkiai
palytėjo. Antrytojaus aš vėl
tapan nugabentas bazos ligo-
nbutin No. 31-as, kuris buvo
vieto vardu Contrexeville. Čia
aš vėl išsėjausi tulą lai-
ką, kol Amerikos narsės
pagydė mane.

Apleidęs šią vietą, aš tapau
priskirtas prie pavadavimo
"kompanijos," kuri stovėjo
mieste St. Aignon, pusiauke-
lyj tarp miestų Tours ir Blois.
Čia mane išnaudojo ažiūrejo
ginklais, drabužiais etc. ir aš
atvykau į savo seną "kompa-
niją." Tas buvo tarp 10-tos
ir 14-tos dienos liepos, kaip
sykis į patį laiką, idant da-
lyvauti mušyje prie Belleau
miško.

Sužeistas Šrapneliu.

Šiame mušyje aš gavau pir-
mą savo žaizdą, kuomet ma-
ne pataikė maža šrapnelio ske-
veldra, kuri vienok didelės
blėdies man nepadarė, nes
"pirmosios pagalbos" kareivis
ištraukė man ją ir iki šiam
laikui žaizda jau gražiai su-
gijo, nepalikdama beveik jo-
kio rando.

Situose miškuose aš taipgi
gavau pirmą progą išmėginti
savo vikrumą su turutu.
Hunas, kurį man prisiėjo čia
sutikti, neapreiskė didelio
smarkumo imtynėse, kuomet
jam prisiėjo susitikti su šaltu
plieniu. Aš nečiau jo be-
laisvėn, nes mes didžiai sku-
bėjome užgriebti jų daugiau,
bet aš turiu jo diržą ir kele-
tą mažesnių daiktų.

Keletas dienų pirm to, ne-
gu buvome pamainyti, mes
nuėjome prie upės Marne iš-
simaudyti. Tai buvo pirmas
sykis per apie 15 dienų, ku-
omet mes gavome pirmą pro-
gą nusivilti ir nuslauti. Jūs
galite sau įsivaizdinti mus su
barzdomis, išaugusiomis per
15 dienų...

Atsimenant, vienam iš pir-
mesnių laiškų aš rašiau, kad
man pasisekė išgelbėti vienoj

upėj skęstantį francuzų arti-
lerijos seržantą.

Tas buvo šioj upėj ir šiuo
laiku.

Nabagas, besimaudydamas,
gavo traukučių ir butų tik-
rai prigėręs.

Mes manėme, kad šiuo sy-
kiu, pasitraukę iš fronto, gau-
sime gerai pasilsėti. Bet apsi-
rikome. Mes tuojaus užėmė-
me rezervos poziciją, iš kur
visai netikėtai ir skubiai mus
išsiauė prie Soissons fronto.
Ten mes nuvykome kariniais
automobiliais, arba "truck'ais"
per čielą naktį ir dalį kitos
dienos. Išsėdę, nežiurint to,
kad buvome dikčiai nuilę,
mes dar pėksti padarėme per
Villers Cotterets miškus per
15 mylių.

Tas buvo antrą dien gen.
Foch'o garsaus ofensyvo, lie-
pos 19 dieną.

"Over the Top."

Mūsų "kompanija" išėjo
atakan, arba, kaip amerikoi-
nai sako, "over the top" [per
transėjų viršų] apie 8 val.
išryto. Mes susitikome su ma-
žu pasipriešinimu iš pusės ke-
lių vokiškų kulkasvaidžių.
Keturi vyrai ir aš tapome pa-
siųsti pirmyn, idant sužinoti
priešo pozicijas ir atidaryti
kelį mūsų kompanijai, kitais
žodžiais tarant—žvalgais.

Situos vokiškų kulkasvai-
džių lizdus mes turėjome iš-
ardyti—kitais mūsų "kompa-
nija" negalėjo žengti pirmyn.
Bėgdami, keturpėscia išsėdami,
ant pilvų šluozduome ir tik į
kulkasvaidžių duobės pasiekę
ir jon keletą rankinių grana-
tų įmetę, mes "nutildėm" ši-
tą huną. Bet mums begulin-
ant žemės, kitas hunas iš te-
liaus pradėjo kulkasvaidžius
birbinti. Duobėj begulėdami
mes mėginom jį nušauti iš
šautuvo, kaip štai, truputį iš-
šono dar vienas hunas "pa-
gavo" mane.

Išspradžių maniau, kad pa-
taikė mane galvon, nes kele-
tas kulkų pėrvėrė mano šalną
(metalinę kepurę). Vienok
pradėjęs vėl šaudyti aš paste-
bėjau, kad negaliu daugiaus
suvaldyti savo šautuvo. Me-
tęs šautuvą, griebiausi už sa-
vo revolverio, bet tuom tar-
pu bomba, matyt, nukrito ant
mūsų hung, nes jie išsyk
"nurimo." Taigi aš ir mano
draugas, kuris taipgi buvo su-
žeistas, pasitraukim atgal į
pirmos pagalbos stotį, iš kur
mūsų nusiuntė išpradžių į mu-
šio lauko ligonbutį, o vėliau
į bazos [pamatinį] ligonbu-
tį.

Čia aš išsėjau per visą
nesį ir pagalios mane išsių-
jį Chateauroux galutinam iš-
dymui. Pirm atvykimą į Ch-
teauroux turėjau progą pa-
voti Paryziuje per dvi di-
Chateauroux'e man padarė ni-
didelę operaciją ir, pagijęs, iš-
ten aš tapau atsiųstas į šią
klasifikacijos "kempe." Bu-
damas Chateauroux'e aš ga-
vau urliopą ant 7 dienų ir gra-
žią vietą aš pamačiau; Cha-
teauroux yra čia pat prie Švei-
carijos rubežiaus ir aplink
kės yra neapsakomai gražios.

Korporalas Al. Lemontas.

MOKSLO PASAKOS.

SEPTINTOJI PASAKA.

Daug ką dar dirbo mokytojas su piemenukais, daug ką paaiškino, išdėstė. Bet labiausiai jiems patiko tas lakiojimas oru.

Mokytojas gerai numanė, kaip sunku ir dideliui žmogui paaiškinti, kas yra oras. Tai kas gi bekalbėti apie piemenis! Ir dėl to nesiskubino leisti su jais žaisti apie orą, nors vaikai jau buvo domėjėsi, kaip gali žmonės oru lakioti.

Vieną kartą vėjas buvo nutraukęs Kaziukui šiaudinę skrybėlę. Nutraukė nuo galvos ir iškėlė į aukštį. Kaziukas su niurnėje ant "nedoro" vėjo ir šoko skrybėlę vytis; už kelių dešimčių žingsnių buvo nukritusi.

— Aroplanas, aroplanas lekia, — linksmi sušuko vaikai. — Vokiečių aroplanas!

Kaziukas nusiginė savo šiaudinę, o kiti apnikę mokytoją ėmė klausinėti, kas tie aroplanai ir kaip jie lakioja.

— Et, plaukinėja sau oru, kaip žuvis vandenyje ir — striukai nujuokavo mokytojas.

— Bet kaip lekioja kas juos nešioja? — domėjosi vaikai.

— Tai ilga pasaka, — tarė rimtai mokytojas, — ir paini. Ar nenubios klausyti?

— Nenusibos, nenusibos, — sušuko vaikai. — Prašoma papasakoti.

— Gerai, — sako mokytojas. — Papasakokit man, kas Kaziukui skrybėlę nutraukė ir aukštyn iškėlė.

— Vėjas, — vienu balsu atsakė vaikai.

— O kas per vienas tas vėjas? — vėl paklausė mokytojas.

Vaikai tylėjo, kaktas tik raukė.

— Ką žin, kas, — pirmutinis atsiliepė druckis, — pakla nie iš šio, nei iš to, lekia, švilpia, ką pagriebęs neša. Bala ji žino!

— Kaip pavasarį vanduo upe-liuose, — pridūrė mokytojas. — Juk matėt, kaip pagriebęs skrybėlę ruko, blaškė.

— Kaip upeliuose, — pritarė vaikai ir vėl nutilo.

— Taigi tas oras, kaip vando, tik daug skystesnis, — ėmė pasakoti mokytojas. — Pamajuo-kit ranka — juk jaučiat, kad kažkas rankai painiojasi, kaip vandenyje, tik silpniau. Kai begat ar į at, irgi jaučiat, kaip tarytum kokia skysta vandens srovė pro ausis širmuliuoja.

— Taigi, mes gyvenam ore, kaip žuvis vandenyje. Ant žemės, ant vandens, o li didelis sluoksnis oro, daug skystesnis už vandenį. Toje oro juroje mes nuskenė ant dugno, o lengvesni daiktai jame gali pakilti augštin, plaukinėti, kaip vandenyje.

— Tik reikia rasti daiktą, kurs už orą lengvesnis. Atsimenat savo eglinę trinkelę? Kodel jos negalėjot nuskeninti vandenyje?

— Kad už vandenį lengvesnė buvo, — atsiliepė Petrukas.

— Taigi, kad ji lengvesnė, tai va tuo ir stumė ją laukan, kėlė aukštyn; pats budamas sunkesnis, apačioje norėjo palikti. Taip pat ir oras lengvesnį daiktą kelia aukštyn. Rytoj mes išbandysim, išstirs, o dabar bėkit prie savo darbo.

— Vėl tirsim, vėl tirsim, — kartojo vaikai, linksmi skirstydami.

Rytojų mokytojas iš plono popierio suklįjo apvalų maišiuką, platų į dugną, siaurą į viršų.

Kai vaikai susirinko, sako:

— Štai turiu daiktą už orą lengvesnį.

— Bene popieris lengvesnis? — nustebs paklausė Jurgukas.

— Ne lengvesnis, — tarė mokytojas, — popierinį maišiuką pripildysim lengvesnio daikto, tad ir visas bus lengvesnis.

— Ko pripildysim, ko pripildysim? — paklausė keli balsai.

— Tuojau pasakysiu, — pradėjo mokytojas. — Pripildysim to paties oro, tik gerokai jį atskiedę. O atskiedim, žinot, kaip? Pasiildysim. Juk žinot, kad žiemą kambaryje pažėmė šaltiau, kaip palubėje, — mat, šiltesnis oras lengvesnis, ir iškyla į palubę, o šaltas prie grindų laikosi. Štai mes pasiildysime orą šitame maišelyje ir pažiūrėsim, kaip čia kas bus.

Mokytojas, paėmęs popierinį maišėlį, apvertė jį plačiu dugnu į viršų, atadaru siuru galu į apačią, ir liepė druckiui laikyti už popierinio įsaitėlio viršų, o Jurguiui praskleisti apačią. Pats įsižiūrio įsaitėlio viršų, o pakišo po maišeliu.

Maišelis (žiūr. pieš. No. 8)

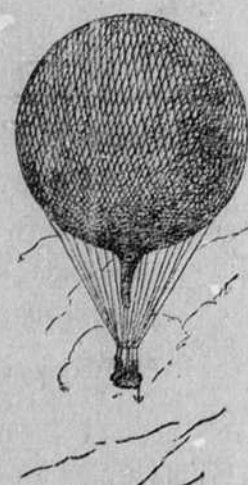
ėmė pūstis kaip pušlė. Kiek palaukęs taip žvakę, tarė:

— Dabar maišelis jau pilnas šilto, skysto, lengvo oro ir už orą lengvesnis.

Ir liepė druckiui paleisti iš rankų įsaitėlį, paskui Jurguiui paleisti patį maišėlį.

Maišelis, kaip dumų pundulys, ėmė kilti aukštyn. Iškilęs aukščiau medžių, nuplaukė į šalį, oro srovės nešamas.

— Žiūrėkit, kaip vokiečių cepelinai plaukia, — tarė mokytojas, rodydamas į iškilusį popierinį maišėlį. — Tik cepelinai didesni ir dar lengvesnio daikto pripildyti (žiūr. pieš. No. 9).

Todėl po jais gali ir laivelį pakabinti ir žmonių keletą į tą laivelį įsodinti ir dar tam tikrą prietaisą, malūnelį, pritaistyti, kurs cepeliną varys į vieną, į kitą pusę — kur norima.

— Aš esu matęs cepeliną, — atsiliepė Kaziukas: — lėkė aukštai, aukštai, kaip paukštis, sparnus išskėtęs.

— Tai buvo ne cepelinai, bet aroplanas, — pataisė mokytojas. — Buvo tat ne maišas, bet kitas lakstomas prietaisas, lyg iš lentų sukaltas, teisybė, panašus į paukštį.

— Ir sparnais, kaip paukštis, plasnajo? — paklausė druckis, kurs buvo matęs tikrąjį cepeliną, o apie paukštį tik girdėjęs.

— Ne, — atsakė mokytojas, — sparnais jie neplasnajo, tik turi išskėtą kaip gandas, kada aukštai ratu suka.

— Tai kaip gi palekia? — paklausė keli balsai.

Mokytojas, nuėjęs, į svirną, atsiminė paklodę, ant lengvų rėmelių ištenptą. Prie rėmelių pritaistytos rankenėlės. Uždėjo tą paklodę Kaziukui ant galvos, liepė nusiveržti gerai už rankenėles,

ištiesti rankas aukštyn ir, pirmąjį aukščiau pakėlus, bėgti kuo greičiausiai (žiūr. pieš. No. 10).

Kaziukas, paėmęs paklodę, pasileido kaip sakyta, bėgti. Kiek pabėgęs, paleido paklodę iš rankų. Paklodė, paklusi kiek augštin, nukrito žemėn, net rėmai subraškėjo.

— Kam paleidai? — lyg su-barė mokytojas.

— Kad negalėjau išturėti, — teisinosi Kaziukas: — ėmė mane kelti į viršų, turėjau paleisti.

Mokytojas davė ir kitiems pabėgioti su paklode. Ir kiti, ar neiširėję paleidžia paklodę skrieti aukštyn ir kristi, arba sustoję sakosi negalį bėgti: rankas taip tempia, taip tempia, net šonus skauda. Petrukas net pats parpuolė žemėn.

— O kad nebūtumėm tokie sunkūs tai būtų mėt ir iškilę su paklode aukštyn ir nulėkė kur, — juokavo mokytojas.

— Aš vos kojų pirštais žemę besiečiau, — atsiliepė Petrukas.

— Todėl ir parpuoliau, paklodę paleidęs, kad mane paklodė buvo jau bekelianti aukštyn.

— Tai į matėt, — tarė mokytojas, — kad ir tokia paklodė gali kelti aukštyn į orą, tik reikia, kad su ja žmogus gana smarkiai bėgtų.

— Kaip bėgi, — įsikišo Jurgukas, — kad jau kojos žemės nebesiečia!

Vaikus juokas suėmė iš tokio pasakymo. Nusispysojo ir mokytojas ir kalbėjo toliau:

— Taigi, kai negali bėgti, tam tikrą mašiną įsitaik, kuri kojas pavaduoja. Ir žmonės tokią mašiną įsitaik, kitą kartą papasakosiu, — šiai dienai pakaks.

Vaikai palinkėjo galvomis mokytojui ir nušokavo namo, rankas iškėlė, kaip paklodę aukščiau galvų laikydami.

NAUJOS KNYGOS.

Gyvenimo Verpetė, drama 5 veiksmų, parašė Bl. Kadagutis. Veikalas pavestas Literatūros, Dailės ir Dramos Draugijai "Aušrelė". Worcester, Mass., kuri šį veikalą ir išleido. Veikalas 77 pusl. — kaina 45c.; jį galima gauti pas J. Galiauskas, 15 Millbury str.; Worcester, Mass.

Kapitonas E. McCawley, Jr., vyriausiasis aficieras ir Perkins komanduojuojas laivo George Washington, ant kurio prezidentas Wilsonas išvažiavo Europon. Nufotografuoti ką tik prieš išplaukiant iš Hobokeno porto.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

SPOKANE, WASH.

Čia lietuvių randasi į 2—3 šimtai bet ir tie gyvena daugiausiai ne mieste. Vieni dirba majnos, kiti giriose, tai gyvena nuo šalio nuo miesto.

Bet jie karts nuo karto atsilanko į miestą, na, žinoma, ir stengiasi pasirodyti smarkiais vyrais. Ir pradeda užti iš viso peties. Tik, žiūrėk, po kokios sąvairės laiko, praužęs kelis šimtus ir likęs be cento, traukia vėl pie sunkaus darbo, kad užpraktavus doliarį, kurio, beabėjonės, nemokės tinkamai suvartoti.

Parpink toki žmogų, kad prisidėtų prie kokio kultūrinio darbo, tai tikėkisi, kad busi išjuoktas, nei jų sieiai toki dalykai nesupranti. Liudna žiūrėti, kai lietuviai taip greitai nustoja būti tuo-kuo jie yra gimę ir užaugę, t. y. darbščiausi, taupiausi ir dorais lietuviais ir umu laiku tampa, tiesiog kenksmingais žmonijai elementais.

Ten gyvenantis.

AMERIKOS RUBSIUVIŲ KORPORACIJA.

Baltimore, Md., Penki mėnesiai atgal čia susitvėrė Amerikos Rubsiuvių Korporacija. Aklųjų išpatuota už \$2,250.00 ir su tais pinigais pradėta darbuoti.

Aukauja p. \$50.00

Gal'na pasidžiaugti, kad eina si neblogo. Po penkių mėnesių veikimo aklųjų vertė pakilo iki \$97.00. Tas paaiškėjo padarius penkių mėnesių apyskaitą.

Tai gerai pavyzdys lietuviams amatininkams, kad griebtis prie įsteigimo drbtvėlių yra verta ir iš ekonominio ir iš dvasinio atžvilgiu.

Teisybė, š pirmųjų galima tikėtis ir neriparimo publikos ir, kartais, buv nepasiekimų, bet reikia stengis tą visą pergalėti.

Mūsų dešimčiai, kad kas joje ant mūsų sraudo nevisuomet turi pamatą. Reikia geriau apsi-dairyti o, kartais, mes pamaty-sime, kad mūsų pačių kaltė, jei nesistengiam tapti savystoviais, užsidėdami korporatyvius ar kooperatyvius drbtvėles, kur lengkesnį gyvenimą, negu bile vai akliai padaryti ne mendi-rbtvėje.

Baltimoriečių siuvėjų būrelis jau išbandė tą praktikoje, įsi-steigdamas drbtvėlę ir gali pa-sigirti, kad pasekmės pirmojo bandymo yra gražios.

A. Kuřelaitis.

NUSIIMKIT KĖPURES.

Harrison ir Kearny, N. J. Lie-tuvos Nepriugulmybės Fondo 13 skyrius tikrai gali sušukti ki-tiems šio fondo skyriams: "vy-rai nusijunkit kėpures." Jis vie-nu vakaru surinko aukų net \$1,654.05.

Guodžio 22 d. Jis surengė agi-tatyves prakalabs. Kalbėjo p. S. E. Vitaitis ir kareivis Yesfel. Nėra reikalo girti kalbėtojus, nes suma surinktų aukų užtektinai liudija, koki didelį darbą jie at-liko.

Kearny ir Harrisono lietuviai dar sykį pasirodė tikras Lietu-vos vaikais. Prabilus į juos, kad tėvynė yra pavojuje ir kad jos išgelbėjimui reikalinga piniginė parama, tuoj pasipilė aukos, kaip iš gausybės rago.

Eini su lapu popieros, beveik, jau užpildytu garbingais aukau-tojų, Lietuvos Sunų, vardais ir tik spėk užrašinėti vis nau-jus, Lietuvai milinčius, vardus. Vienas kitas skundžiasi, kad au-kautų ir daugiau, bet su savimi neturįs pinigų, ir klausia ar kar-tais kolektojai nesutiktų pas jį į stubą užteiti, tai jis ir daugiau aukautų. Rašai jo pasidėjimą ir taipgi adresą ir priskirį jo vardą tarpan prakilniųjų.

Viens kits draugysčių viršininkų užreškia, kad jų draugystė žadėjusi aukauti, bet čia pini-

gus įduoti negali. Ir užrašai draugystę, t. y. visą būrį lietuvių į garbingųjų eiles.

Suvedus atkaptą pasirodė pa-sekmės, kokių pats L. N. F. 13 skyrius nesitikėjo. Surinkta grynais pinigais \$604.05 ir pasi-žadėjimų, per draugystes ir pa-vienias ypatus, net \$1,050.00. Taigi vakaras viso davė aukų \$1654.05.

Maža kolonija vienu vakaru surinko tokią didelę sumą pinigų kovai už Lietuvos laisvę. To negalėjo padaryti net didesės lietuvių kolonijos. Tie didmies-čiai už pakutą turį nusiimti ke-pures prieš mūsų koloniją, o jei kaip tai ir ant kelių stotis.

Tai matote, ką gali nuveiktį Kearny ir Harrisono lietuviai. Neuždyk jį taip kovojo už L. N. F. skyriaus 13. Pažėro, kad šis numeris yra labai giliukin-gas.

Aukautojų vardai bus pa-skelbta vėliau.

Auka visieji disnes sumas gauna diplomus. Jei kurie ne-sate gavę diplomų, tai ateikitę į L. N. F. 13 skyriaus susirinki-mą, 9 d. sausio 1919 m., 8 val.

val. Hantmano svetainė, kur aplaikysite jų užstarnautą di-plomą. Taipgi skyriaus nariai malonėkite visi atsilankyti.

Kearny Harrison korespondentas

NEWARK, N. J.

Puikus ir įvairus koncertas p-lių Karužūčių.

Guodžio 26 d. Newark, lietu-vių salėje, įvyko p-lių Karužūčių koncertas. Rodos pirmą tokį įvairų koncertą newarkiečiai re-gėjo. Programas buvo įvairus, iš rinkinių muzikos dalykų su-sidedas, artistės vėla netik, kad gabios savo darbe, bet ir gerai išsilavinusios ir visa, ką atliko, tai atliko nuosirdžiu darbu.

Tai programo išpildymas buvo puikus.

Koncertas susidėjo iš trijų da-lyų—vokalės, muzikalės ir šokių.

Vokalę dalį išpildė Marė Karu-ziūtė, sopranas, kuri jau žinoma lietuviams nuo kelių metų. Ji yra mokytoja muzikos Philadel-phia, Pa., ir atvykus Kaledjų šventėms pas gimines, dalyvavo

koncerte. P-lės M. Karužiūtės balsas jau gerai išstobulintas. Todėl ją girdėt dainuojant būty pravartu kiekvienoje kolonijoje kiekvienam lietuviui.

Muzikalę programą dalį atliko p-lė Laura Karužiūtė, pianistė. Jeigu jau kalbėt apie pianistus tarpe lietuvių, tai pirmą vietą jų tarpe, beabejo, priguli p-lėi Karužiutei. Išsilavinimas piano skambinio technikoje yra aug-štas ir gilus. Šiame koncerte ji išpildė keletą klasiinių veikalų labai sugabiai, ir todėl muzika-lė dalis, kaip ir vokalė, atlikta puikiai.

Programo šokių dalį išpildė p-lė Sophia Karužiūtė, šoklė, baigusi šokių augštesnės rusijos mokyklą. Šokiai pašokti puikiai. P-lė S. Karužiutei, kaip pio-nieriai šokikei, kuri pašoko so-lo visą eilę lietuvių šokių, išpuo-ia garbinga vieta koncerte.

Šokiai pas lietuvių yra skai-tomi tinkamais pasilinksminimui salės, vestuvėse, namieji, bet ne ant estrados. Vjenok, p-lės S. Karužiūtės performuoti solo šo-kiai, išėjo taip gražiai, kad ir šokiai visiems pasirodė, taipgi dailė ir iš tos sryties ištekas me-nas. Šokikė, lietuvių šokius šok-dama, dėjo lietuvių kostiumą—labai graži eilė rubų, senovės lietuvių namų darbo.

Norėčiau čionai paminėti ir programą, kurį išpildė p-lės Ka-ružiūtės, nes jis nusakys, kokios rusijos koncerto būta.

Vokalę dalį susidėjo iš lietu-vių amerikonų, rusų dainų. Programoje pirmą vietą užėmė lietuvių kompozitorių darbai:

Užmigo žemė—C. Sasnausko ir Jausk ir mylė—M. Petrausko.

Tai buvo lyg introdukcija kon-certan. Toliau ėjo "Rauda,"

"Pasakyki Bernuželi," "Gegutė," kurių kompozitorius paslėptas po N. N. Taigi koncerte lietuvių muziką gana žymę vieta turėjo.

Toliau Mozart'o, Coleridge—Taylor, Donarovo, Rogers'o kompozicijos buvo išpildyta. Pa-baigoje publikai iššaukus padai-navo dar lietuvišką dainelę.

Muzikalė dalis prasidėjo At the Carnival—Edward Grieg'u.

Arabesque—Clay Debussy, ku-rie davė, sakyčiau, muzikalę koncerto daliai toną, nežiurint į tai, kad tolesnis programos bu-vo supintas iš kompozicijų įvai-

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokymai: angliškos ir lietuviškos kalbų aritmetikos, karyvė-stės, stenografijos, typewriting, pirklyba, taisy, Sur. Valst. istori-jos, abėjos istorijos, geografijos politinės ekonomijos, pilietinės dailiaraštyklės.

Mokymo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

3104 So. Halsted St., Chicago, Ill.

BUK ŠOFERIU.

tą. Niekomet nebuvo toks didė-laiškas yra gauti sau tinkamą vie-lis šoferių reikalavimas kaip da-bar. Mes duosime užsiėmimą kiek vienam pabaligusiam kursui mūsų mokykloje. Mokymai pa-sinaudojame individualūs siste-momis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliu visokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tin-kamus patarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriau-sių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir va-kariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto-Engineers, 1214-16 Jackson Bld. (Inc.)

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuviams yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šita klausimą išrišti.

Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos ziniai ir nebus nei atskirai garsinamos, nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilna pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lietuvon, o tas parodytu kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytis jūsų ypotos. Jeigu kartais nenorėtumų atsakyti, praileiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?
- Atsake šiuos klausimus šita kupona ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASTIPINKITE, KAD IR J USŲ DRAUGAI BEI PAŽISTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

VIETINĖS ŽINIOS

PROTESTAS PRIEŠ LENKUS.

Mass-mitinge laikytame vakar 7-th Regiment Armory svetainėje, su tikslu išnešti protestą prieš lenkų ir bolševikų veržimąsi Lietuvoje ir Vilniū, atsilankė apie 10,000 lietuvių. Visi vienbalsiai, atsisotijimu priėmė protesto rezoliuciją, pasmerkiančią lenkų imperializmą ir jų godumą. Rezoliucija tapo bevielų telegrafu išsiųsta Prezidentui Wilsonui į Franciją.

Palikdami platesnį šio mitingo aprašymą rytiniam numeriui, čia paduodame tekstą mitinge priimtos rezoliucijos — angly ir lietuvių kalbose:

RESOLUTION

Adopted by Chicago Lithuanians at Mass-Meeting held January First, Nineteen Hundred Nineteen at Seventh Regiment Armory, Chicago, Illinois.

WHEREAS, The American nation is determined to remove Imperialism from the world and to establish in its stead Democracy based upon the principles of Justice, Liberty and Freedom, and the Good Will of All Peoples; and

WHEREAS, The peoples of Lithuania emerging from the horrors of the war just ended aspire for an absolute Freedom Liberty and Independence, as conditions indispensable for their peaceful pursuits of happiness and natural development of their national life after centuries of wrongs suffered from Polish, Teutonic and Russian Imperialism; and

WHEREAS, In the hour of a Complete Victory for the ideals of American Democracy Lithuania is again menaced by the aggression of the reviving Polish Imperialism threatening with the invasion of the Lithuanian soil and the occupation of Vilna, the capital of Lithuania, on the one hand, by the forces of Russian bolsheviki, on the other hand; therefore,

BE IT RESOLVED, That the government of the United States of America be, and hereby is earnestly requested to curb the imperialistic ambitions of the Poles and, to protect the peoples of Lithuania from a foreign yoke; and

BE IT FURTHER RESOLVED, That the copy of this Resolution be transmitted to President Woodrow Wilson.

Išvertus lietuvių kalbon, šita rezoliucija skamba sekančiai:

REZOLIUCIJA

Priimta Chicago Lietuvos Mas-Mitinge, laikytame sausio 1 d. 1919 m. Seventh Regiment Armory, Chicago, Illinois.

"KADANGI, Amerikos tauta yra pasiryžusi pašalinti iš pasaulio Imperializmą ir jo vieton įsteigti Demokratiją, paremtą ant Teisybės, Laisvės ir Liudybės principų ir ant Geros Valios visų tautų; ir "KADANGI, Lietuvos tauta, išsimeruama iš tikrą pasibaisėjusios karės baisenybių, pageidauja absoliutės Liudybės, Laisvės ir Neprigulmybės, kaip neapeinamos išlygos sa-

vo ramiam siekimui prie laimės ir natūraliam vystymui savo tautinio gyvenimo po amžių skriaudos, is kentėto nuo Lenkų, Teutonų ir Rusų imperializmo; ir

"KADANGI, valandoje Pilnos Pergalės Amerikoniskos Demokratijos idealų Lietuva iš vienos pusės vėl yra statoma pavojun atbūduančių Lenkų Imperializmą, grasinančių įsiveržti Lietuvos žemėna ir užimti Vilnių, Lietuvos sostinę, o iš kitos pusės Rusiškų bolševikų pulkais; todėl,

"LAI BŪNA NUTARTA, kad Suvienytų Valstijų valdžia būtų ir šiūomi yra prašoma apžeboti imperialistiską lenkų ambiciją ir apsaugoti Lietuvos žmones nuo svetima tautiško jungo; ir

"LAI BŪNA TOLIAUS NUTARTA, kad šitos Rezoliucijos kopija būtų pasiųsta Prezidentui Woodrow Wilson."

IŠ BRIDGEPORTO.

Lietuviška Centrališka Draugija Šv. Marti, gruodžio 22-ra d. 1918 m. laike savo priešmetinį susirinkimą Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

Besvarstant draugijos reikalus, buvo skaitytas laiškas iš Tautos Fondo, kuris likosi vienbalsiai priimtas p. J. N. Overlingas, pasiprašęs balso, aiškino, apie reikalingumą prisidėti su aukta dėl išgavimo Lietuvai laisvės ir davė įnešimą aukauti šimtą doliarų iš Draugijos izdo. p. B. Janušauskas, vietinis vargonininkas, duoda įnešimą aukauti du šimtus doliarų iš Draugijos izdo. p. Izid. Pupauskas aiškino, kad būtų per mažą auką tokiaj orakliniai ir stipriai draugijai, kaip Šv. Martyno draugija ir duoda trečią įnešimą aukauti tris šimtus ir kartu duoda įnešimą, kad pinigai būtų siunčiami ne į Tautos Fondą, bet tiesiog į Washingtoną/Pildomamjam Tarybų Komitetui, sakytas, kad ten yra paskirti geriausieji lietuvių veikėjai, kaip iš Tautininkų taip ir iš Katalikų pusės, kuriems yra paverstas visas išgavimo Lietuvai Laisvės darbas. Taip pat p. Pupauskas parodė atsiųskamą Pildomojo Tarybų Komiteto Washingtono, po kuriuom pasirašyta T. Noruševičiaus ir Kun. J. Žilias.

p. N. Overlingas tą parėmė ir dauguma tam pritarė. Buvo diskutuojama, kur siųsti pinigus: Pildom. Tar. Komitetui į Washingtoną, ar į Tautos Fondą. Po diskusijų pirmininkas p. F. Bakutis duoda balsavimui, kiek aukauti iš izdo. Nutarta daugumu balsu paaukauti \$200.00 iš Draugijos izdo. Antras balsavimas: kur siųsti pinigus. Taip pat daugumu balsu nutarė pasiųsti Pildomamjam Tarybų Komitetui Washingtonon. Nutarta parinkti aukų susirinkime. Tam dalykui atlikti buvo išrinkti rinkikai iš šių ypatų: p. B. Janušauskas, p. N. Overlingas ir p. P. Baltutis. Surinkta šimtas doliarų, iš ko susidarė viso \$300.00 doliarų.

B. Svarlis aukavo \$10.00. Po \$5.00 aukavo: A. Tverkus, J. Lamsargis, A. Andriulis, F. Saunorius, Kaz. Girčius, A. Maselskis \$6.25, F. Zvinakis, 4.00.

Po \$2.00 aukavo: Sta. Petrošius, K. Varkelis, F. Tverkus, Pet. Paulauskis, J. Pa-liakas, Iz. Pupauskas, P. Nau-siedas, N. Mijlis, S. Martinkus, J. Kvetkus aukavo 1.25.

Po \$1.00 aukavo: P. Kelevičius, S. Dikšas, T. Bakutis, J. Zaranka, A. Karka, K. Lomsargis, A. Lapinskas, F. Žilvytis, B. Kilevičius, A. Juške-

vičius, J. Plonis, A. Daraskevičius, J. Dauris, N. Sabutis, D. Slėnis, V. Zengulis, A. Kasparas, P. Augustinas, J. Laugandas, J. Kaminskas, P. Naušedas, J. Paulauskas, J. Svarlis, K. Tamošaitis, V. Butrinskas, K. Karenauskas, D. Juška, J. Leščiauskas, D. Bergila, K. Grigalius, M. Rūlis, K. Bartninkas.

Smulkių aukų surinkta \$3.50; viso labo \$300.00. Pinigai palikta pasiųsti Valdybai.

Valdybon išrinkta ateinantiems 1919 metams. F. Bakutis pirmininku, A. Maziliauskas — pareigūninku, A. Kasparas — Nutarimų Rašt., Izid. Pupauskas — Fin. Rašt., St. Martinkus — izdinku.

Draugija gyvuoja 19 metų; turi apie tris šimtus narių ir visi beveik yra jauni vyrai, taip kad Draugija stovi ant tvirtų pamatų ir turi tvirtą izdą.

Susirinkimus laiko po 15-tos kiekvieno mėnesio Nedėklienais, v. po pietų Šv. Jurgio parapijos svetainėje.

Valdyba.

IŠ TOWN OF LAKE. Pranešimas.

Visoms Lietuvių Organizacijoms ant Town of Lake; Chicago, Ill. Kaip jau daugeliui yra žinoma, mūsų kolonijoj likosi su-tvertas Susivienijimas Draugijų vardu. "Susivienijimas Lietuviškų Organizacijų ant Town of Lake."

Šis Susivienijimas vienija visas Lietuvos Draugijas, Klubus Kuopas ir visas kitokias organizacijas; nežiūrint jų didumo, skaitlingumo, ar turtingumo; taipgi neatsižiuojant į Organizacijos vidurinių užsiėmimą nežiūrint kas ji būtų — katalikiška, tautiška, ar protestoniška.

Susivienijimas Lietuviškų Organizacijų, neužiūrim jokių par tyviškų reikalų. Šis susivienijimas likos sutvertas su tikslu suartinti visas mūsų organizacijas į maž-daug vieną ryšį svarbiuose Lietuvių viešuose reikaluose — ypatingai dabar, kada yra svarbiausias mūsų visų reikalas, — išgavimas Laisvės Musų Tėvynėi Lietuvai.

Todėl ir yra kviečiamos visos Draugijos, Klubai, ir Kuopos, vyrai ir moterų, prisijusti savo atstovus (kiekviena Draugija po 3 atstovus) ir sekantį susirinkimą, kuris bus laikomas Elia svetainėje, ant 46tos ir So. Wood gatvių penktadienio vakare, 1919 valandą, Sausio 3-čią dieną 8-12 metų. Prie šio Susivienijimo jau yra prisidėjusios, 21 įvairios, draugijos, kurios sutvėrė šį Susivienijimą. Draugijų Administracija taipgi gali dalyvauti šale savo atstovų. (Jeigu Administracija nėra įgaliota savo Draugijos) su patariamuoju balsu. Atstovai privalo būti rinkami ant viso meto, ir jų vardai su antrašais priduoti Susivienijimo raštinkui. Taipgi Atstovai jau priklausančiųjų Draugijų nepamirškite prisijusti minėtą susirinkimą, nes bus rinkimas Pilnos Administracijos 1919-ųjų metams ir daug kitokių darbų reikės atlikti.

Su pagarba, Laikinoji Valdyba. Jonas Balnis, Pirmininkas, Juozapas J. Palekas, Raštinkas 2514 W. 45th Str.

IŠ WEST SIDES.

Susirinkęs būrelis gerų tėvyniui lapkričio 27 d. praėjusiais metais pagerbimui p. M. Meldazio 6-metų suktuvių nuo atidarymo jo svetainės, apie ką jau buvo "Lietuvos" Dienraštėje aukščiau rašyta, Lietuvos Laisvės reikalams aukavo sekančios ypatos:

Jonas Kuchinsky aukavo \$32. Mat. Meldazis, aukavo \$25.00 Jus. Mackevičius, aukavo \$4.00 Po \$3.00: Ben Kazanauskas, J. Raugėvičius, M. M. Dudas, R. Zaura, A. Misevičius, K. Šalučka, L.

Petrulis, P. Kraujalis ir Sar Česna.

Po \$2.00 aukavo: K. Petrulis, J. Lukošius, J. Žilis, S. D. Lašovich, B. Kanapeckas, M. Kanapeckas, r. J. Biežis.

Po \$1.00 aukavo: V. Belužis, J. Kaminskas, K. Pranskevičius, J. Vilniškis, A. Pagareckas, J. Kaupas, A. Juodversis ir K. Tarulis.

Viso labo \$110.00. Pinigai randasi pas R. Zaurą. Nariai Draugijos "Lietuvos Ukininkas" gruodžio 15 d. laikytame priešmetinėme susirinkime suaukavo Lietuvos Laisvės išgavimui sekančiai:

D. Rudakas aukavo \$5.00. Po \$2.00 aukavo: J. Zaura ir p-lė S. Sarvaitė. Po \$1.00 aukavo: R. Zaura, L. Beržanskis, Rum. Mažeika, T. Markauskis, A. Rimkunas, D. Stančikas, I. Sukis, J. Biežis, J. Ališauskas, O. Naršutienė, M. Pilpauskas, J. Šlikas, D. Kunce, B. Karanauskas ir J. Žilis.

Smulkių aukų \$12.85. Viso labo \$36.85. Pinigai pas R. Zaurą. D. L. K. Algirdo Draugijos, Leib Gvardijos, pirmos Divizijos Raitelių, nariai, gruodžio 21 dieną pasakyė į Lietuvos Nepriugulmybės Fondą iš savo izdo \$100.00. Apart to, viršminėtos Draugijos nariai aukavo sekančiai:

Po \$5.00 aukavo: Karolis Aleksinas, Ignas Panrazas, Karulis Vaičiulis ir Stanislovas Barbuška.

Po \$2.00 aukavo: Mikolas Vebrinis, Jonas Pelackas, Kazimieras Nožekis, Mikolas Juzenas ir Jona Zaura. Stapona K. Rkos aukavo \$1.50.

Vladislovas Ivanuskas aukavo \$1.25.

Po \$1.00 aukavo: Juozapas A. Gallontas, Antanas Rudakas, Jurgis Juzėnas, Stanislovas Budatčius, Antanas Grigaliūnas, Antanas Daukas, Stanislovas Šimkevičius ir Matėušas Šiubas.

Smulkių aukų umesta \$1.15. Viso labo \$142.00. Į Valdybą naujėms 1919-ųjų metams draugija išrinko: Pirmininkas J. Zaura, raštinkas J. Galkontas, izdininkas A. Tomas, turto raštinkas M. Šiubas.

CHICAGA ATSIŪMĖJO REKRUTAVIME LUOSNORIŲ.

Chicago praėjais 1918 metais pralenkė visus kius suvienytų Valstijų miestus rekrutavime liuosnorių ir S. V. armijai. Sulyg metinio raporto, suzinome, kad į tris kareiviarimo kategorijas t. y. į stužemio armiją, laivyną ir jureivius, Chicagoje buvo peregzaminuota 50000 vyrų. Iš jų 21,711 buvo priimti liuosnoriai. Laikas įstojimo tęsėsi trupuči ilgiau negu pusmetis, t. y. nuo sausio 1-mos iki rugpjūčio 8 dienos 1918 metų. Su paskutine diena rekrutavimo tiesos buvo permaintytos.

Išrodo, kad artumas Didžiųjų Ežerų, jureivių lavinimo stoties pritraukė daugiausia rekrutų į laivyną, nes 10,300 vyrų priimta ir 15,000 atmesta.

Į jureivius buvo 4,135 priimti ir 7000 atmetų vyrų.

Nuo pat pradžių karės į jureivius buvo Chicagoje rekrutuota 7,042 vyrai; 35 iš jų gavo paaukštėjimus.

Į sauzemio armiją bėgyje aštuonių mėnesių buvo išegzaminuota 14,000 vyrų; 7,276 vyrai buvo priimti.

Rekrutavimo stotis neseniai tapo uždarčia, bet tuojaus ir vėl valdžia atidarys rekrutavimui į reguliarišką armiją.

AUTOMOBILIAI UŽMUŠĖ

200 Į 7 MĖNESIUS. Sulyg raporto užmuštų nuo greitai važiuojančių automobilių Chicagoje vaikščiojimas gatvė-

mis išrodo ne mažaus pavojingumą už vaikščiojimą transejose ir Francuzijoje.

Sulyg raporto bėgyje 7 mėnesių Chicagoje buvo 200 žmonių automobilius užmušta ir 3,500 žmonių sužeista.

Augščiau paduota skaitlinė yra lygi pusei visų kareivių Chicagoje, žuvusių Francuzijoje karės laikuose.

Myriai nuo nelaimingų atsitikimų su automobiliais yra patėmita, dauginasi.

Pereitas 1918 metais 33,067 ypatų buvo patraukta atsakomybėn už greitą važinėjimą. Iš to 21,086 buvo paliausoti, o 9,983 nubauti. Jų užmokėta barmė siekia \$46,629. Teisėjas Stelk išleido pasaragą, kad nuo šios dienos nebus jokio susimylėjimo perzengiantis įstatymus automobiliams.

Aš, Juozas Murauckas, pajieškau savo giminių ir draugų. Aš esu iš Kibartų, Suvalkų gub., Vil kaviškio pav. Meldžiu atsiųskti šio adresu: J. Murauckas 111-23rd St. N. Portland, Oregon

ISSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

Meis mokiname šį puikų gerai apmokant amatą į trumpą laiką. Kirpimai yra labai reikalingi. Vietos nepripildytos laukia. Atėik diena ir vakare. Master Cutting School J. F. Kasnicka 118 N. LaSalle St.

Užmušk SAVO REUMATIZMĄ

ir priernks sau kelią į sveiką a

Jeigu šis Reumatizmas daro tavo ti baisias kančias — nusipirk bongyvenimą varginiu, jeigu tu kenkute "OPA". Gvarantuojama užmušti skausmą, ir palengvino tukstanciam kenkenėliu.

OPA

Yra žingeiti Europinė Gyduolė

Ji ilko išrasta per garsų Hollandijos gydytoją, Dr. Alderboom, kuris yra žinomas visoje Europoje. Jeigu daugelis kitų gydytojų negelbėjo, nenuliusk, nusipirk OPA, kuri užmuš tavo reumatizmą, ir priduos tau naują energiją ir gyvenimą. Prisiųsk \$1.60 pinigais arba Money Orderiu pas:

Max Duwe & Co., Inc.

Dept. 55. 2525 WEBSTER AVENUE • NEW YORK, N. Y.

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. WASHINGTON STREET
Rooms 1908 1099, Tel. Canal 2759
3214 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 7271 Chicago, Ill.

Dienraštį "Lietuvą" Užsirašykite pas A. SIRATAVIČIŲ.

Mūsų agentas p. Antanas Siratavičius likosi sužeistas Rugpjūčio 17 d. 1918 anglių kasyklose arti W. Frankfort, Ill., todėl jis nebegali panirti žemės gilumon, nebegali anglis kasdamas, pelnyt sau duoną. Jis dabar užrašinėja dienraštį "Lietuvą", renka jam savo pragyvenimą. Jis lankosi artimose nuo W. Frankfort, Ill. lietuviškose kolonijose.

NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mes matome šviesią, giedrą dieną, mes matome tamsią naktį, matome labai giedras atmainas — iš giedros į lietų, andrą, sniegą, matome dangų braižančius žaibus, girdime gvybę drebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugeliui žmonių yra nežinoma, o žinoti prival kiekvienas. Ši gamtos visokeriopą atmainą labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir paveikslais išrodyta, knygelėje

Akyvi Apsireiškimai Sviete

KAINA 25 CENTAI
Pinigus siųskite
'LIETUVA'
3253 SO. MORGAN STREET
CHICAGO, ILL.

Stasio Šimkaus Muzikos Mokykla

MOKINAMA:

- 1 Pianu Skambint
- 2 Muzikos Teorijos
- 3 Dauoti iš gaidų ir t.t.

Kreipkitės: Utarninik is, Ketvergais ir Subatomis, nuo 3 iki 10 v.l. vakaro

3249 So. Morgan Street Chicago, Ill

"Birutės" Svetainėje, šale "Lietuvos" Dienraščio

CASH UŽ BONDSUS

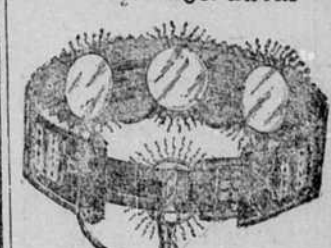
Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskolinams Jums pinigų ant jų ant legalių išlygų, arba išperkama Jūs įmokėjimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

60 Dienų Išbandymui Dykai.

Prisųsk 20c. dabar

Meskite netikusias gydoles! Jeigu turite dusulį, reumatizmą, neuralgiją, paralizius, nerviškumą, šuogos, bronchito, silpnumą, silpnumą, užkėtimą ir daugybę kitų ligų, arba skausmo blio kur. Prisiųskite 20c. dėl vyriško diržo arba 30c. dėl moteriško diržo, idant pagelbėti užmokėti prisuitimo kaštus. Į keleta valandų mano naudingas diržas rasis Jūsų pače. Užmokekite rankpinigius \$3.98. Užsidedkite ad-tuojans ir nešiotike kožną dieną pagal nui rodimus per du mėnesius, tada bėgite Lie-dienų jeigu nebusite užganėdinti, sugra-kite diržą atgal, o aš sugrąžinsiu Jūsų \$2 Nereikia laukti, pilnas užganėdinti as Adresuokite:

A. P. OWENS, Dept. 50-E.

152 W. 14th St., New York.

Lietuvos Neprigulmybes Fondas

307 W. 30th Street, New York, N. Y.

GERBIAMIEJIE:

Sunaudokite mano duoklę \$

KOVAI UŽ LIETUVOS NEPRIGULMYBE

Su pagarba,

Koncertinų Išdirbystė

Pearl Queen Concertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Masinėlių laisvams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokų lik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atskančiai. Kurie prisųsių trijų centų krasą-ženklį gaus katalogą veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309